

Tijdelijke commissie Digitale Toekomst
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Mevrouw K.M. Buitenweg, voorzitter
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

datum
23 januari 2020

inlichtingen

uw kenmerk

ons nummer
IEB20-00300

onderwerp
Openbaar rondetafelgesprek 17 februari aanstaande

Geachte mevrouw Buitenweg,

Graag gaat de Raad van State in op uw uitnodiging om deel te nemen aan uw rondetafelgesprek 'Wettelijk kader en toezicht' op 17 februari aanstaande, voor het onderdeel 'wettelijk kader' (blok 1), in de persoon van de heer R. van Zwol, staatsraad bij de Afdeling advisering.

In reactie op uw verzoek naar een schriftelijke bijdrage voorafgaand aan het rondetafelgesprek verwijs ik u naar het ongevraagd advies van de Afdeling advisering getiteld 'Mijn?Overheid.nl' van september 2017 en nadrukkelijk naar het verslag en de aanbevelingen van een deskundigenbijeenkomst die de Raad van State in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft gehouden op 26 november 2019. Ik heb u dit verslag reeds op 14 januari jl. doen toekomen. In dit verslag wordt ingegaan op de wisselwerking tussen wet- en regelgeving enerzijds en de vertaling naar respectievelijk het gebruik van algoritmen anderzijds.

Ten behoeve van het door u op 17 februari te houden rondetafelgesprek stelt u specifiek de nadere vraag in hoeverre er in Nederland sprake is van een duidelijk en sluitend wettelijk kader voor de toepassing van digitale technologieën, welke wetten of regels aangepast zouden moeten worden en of er andere manieren denkbaar zijn dan (het) wettelijk regelen.

Een afdoende antwoord op deze vragen zou het geven van een voorlichting als bedoeld in artikel 21a van de Wet op de Raad van State vergen. In het korte tijdsbestek van uw rondetafelgesprek kan onzerzijds wel al een aantal gezichts- en aandachtspunten worden aangedragen.

- Waar rechten van burgers door het gebruik van digitale technologieën onder druk kunnen komen te staan, worden deze reeds beschermd door grondrechten en mensenrechten, neergelegd in Grondwet en in Europese en internationale verdragen. Is dan niet de voorliggende vraag of dit voldoet en zo nee, waar(om)

niet en behoeft alsdan deze bestaande regelgeving aanpassing of is aparte wetgeving nodig? In ons advies van september 2017 is al gewezen op de bescherming die bestaande wettelijke normen en de beginselen van behoorlijk bestuur bieden.

- Gelet het feit dat digitale technologieën een wereldwijd fenomeen vormen en zich niet laten begrenzen door landen, is nationale regelgeving dan de beste of eerste optie om te overwegen? Verdient EU-regelgeving dan niet de voorkeur? Wat betekent de agenda van de Europese Commissie inzake digitalisering voor de beantwoording van de vragen? Het afgelopen jaar heeft de Afdeling in haar adviezen op concrete wetsvoorstellen bijvoorbeeld al een aantal keren gewezen op de betekenis van de AVG (GDPR).
- De Afdeling heeft in 'Mijn?DigitaleOverheid.nl' aangegeven dat het zogenoemd techniekonafhankelijk wetgeven, dat door velen wordt voorgestaan, geen wet van Meden en Perzen moet zijn. Soms is het dienstig een techniek juist wel te reguleren. Een andere uiterste is echter om digitale technologieën per definitie te reguleren. Is het wenselijk en mogelijk om AI, IoT, gezichtsherkenning, blockchain et cetera als techniek in een elk een aparte wet vast te leggen?
- Bij beantwoording van de vraag of andere manieren denkbaar zijn dan het wettelijk regelen wijzen wij nadrukkelijk op de inrichting van het wetgevingsproces als zodanig en de rol van het parlement daarbij; zie het u toegezonden verslag van de deskundigenbijeenkomst. Het tijdig, dat wil zeggen in de ontwerpfase van regelgeving, integraal en iteratief afwegen van beleid, uitvoering en digitale technieken, en van het burgerperspectief daarbij, is ons inziens van groot belang en stelt ook het parlement in staat 'meer grip' te krijgen.

Met vriendelijke groet,

de vice-president,

mr. Th. C. de Graaf